

Midsommer i Sverige 2014

Stockholm; Dalarne mm.

Efter ca. 40 år som teltcampister tog vi beslutningen i efteråret 2013, at NU var vi (61/60) blevet for gamle og magelige til at sove i soveposer på luftmadrasser.

Resultat blev køb af en campingvogn – vi fandt en 1 år gammel lille Fendt 390, som lige passer til 2 ældre mennesker som os.

Vores bil, en Ford Focus St.Car 90 HK, satte en grænse for vognens størrelse, idet den kun må trække 1200 kg. Mere om dette senere.

Vi har altid rejst mest i de nordiske lande, de sidste mange år i Juni, inden skolernes ferie starter. Dels af kollegiale hensyn over for vore kolleger med skolesøgende børn, men ikke mindst for at undgå 'trængselsproblemer'.

Således også i år, hvor vi som vores allerførste campingvognsferie valgte en tur til Sverige, med midsommerfejring i Dalarne som turens planlagte højdepunkt.

Det var en ny oplevelse at skulle pakke til en campingvognstur !

Vi

Vi havde besluttet at ferien skulle foregå som om vi var med telt.

Dvs. at vi anvendte campingpladsernes toilet faciliteter – og således IKKE brugte vognens toilet; at vi tilberedte al madlavning udendørs ved vores gamle gasblus/-bord – og ikke brugte vognens kogeapparat (hvorfor vi heller ikke medbragte store gasflasker); at vi brugte vores gamle vanddunk til ferskvand – og ikke anvendte vognens vandsystem.

Vi havde derfor en ide om at vognen (uden gas og uden vand) ville have en 'køreklar vægt' på ca. 980 kg, hvilket ville levne os godt 200 kg op til bilens max tilladte anhængervægt.

Men én ting er hvad brochurerne skriver – og noget andet er fakta. Tømt for gasflasker og vand, men herudover 'køreklar' sagde vægten 1040 kg – altså "kun" 160 kg. op til bilens grænse.

Derfor blev absolut ALT hvad der blev lagt ud i vognen minutvist vejet, og indføjet på en "læsseliste".

Dagen for feriestart – fredag d. 13/6 kørte vi forbi vægten igen – 1180 kg, ikke så dårligt ramt !

Så var vi klar til ferie.

Via DCU havde vi bestilt færge fra Frederikshavn til Gøteborg, med afgang 13/6 kl. 22.30, ankomst Gøteborg kl. 02.10.

Det lykkedes at få sovet 'lidt' på færgen, så da vi kørte fra borde var vi klar til turen til Stockholm.

E20 er godt skiltet, og fin vej som vi de første timer havde stort set for os selv.

Det var som nævnt første gang vi kørte et længere stræk med 'påhæng' – men det gik helt fint.

Jeg holdt Focus'en i 4 gear, og måtte kun geare ned i 3. på de allerlængste bakker.

Et par heste og/eller NM mere ville have været rart, men det gik fint – kun sank det hurtigere i dieseltanken end vi er vant til!

Kl. 06.15 var vi nået på den anden side af Ørebro (332 km fra Gøteborg) – og kørte ind på en fin rasteplads for at tage en halv time på øjet. Efter lidt morgenmad fortsatte turen kl. 07.30.

Vi er ikke til Storbypladser – så da vi på Ferie for Alle udstillingen i Herning havde set at Svensk Caravan Club har en plads i Vaxholm (Mista Camping), lidt NØ for Stockholm, havde vi besluttet os for den, og mailet og bestilt plads i god tid.

Vi ankom til Mista Camping kl. 10.15 lørdag d. 14/6, og fik anvist en fin plads med udsigt til Bogesund.

Mista Camping er en UDPRÆGET fastligger plads, med 80 faste pladser og 15 pladser for 'rejsende'.

Men til forskel fra andre fastligger pladser vi i tidens løb har besøgt, så er den OVERORDENTLIGT flot holdt, og vi blev SUPER modtaget, af mange af fastliggerne.

Al vedligehold foregik på frivillig basis, så alle havde travlt med græsklipning, reovering af sandkasser og boulebane mm. – så der kunne blive fint til Midsommerfesten, hvor man ventede ca. 300 gæster.

Som nævnt ligger Mista Camping nogle få km. fra Vaxholm – en rigtig skærgårdby, hvor VaxholmBolaget har hjemme, et rederi der driver en lang række turist- og rutebåde i Stockholms skærgård.

Flere af bådene er ægte veteranskibe, et par stykker endog med dampmaskine.

Vi havde bl.a. valgt Vaxholm som udgangspunkt, for at kunne tage en af disse både til og fra Stockholm, i stedet for at tage bilen med ind til byen.

Svensk Caravan Clubs plads – Mista Camping

Vaxholm fæstning og en af veteranbådene

Så mandag morgen d. 16/6 kørte vi de 9 km ind til Vaxholm, parkerede på en af de få 'langtidspadser' hvor man må holde mere end 4 timer (15 kr/tim), og gik ned til kajen hvor båden til Stockholm sejlede kl. 08.45. (75 kr. pr. person hver vej)

Sejlturen tager 1 time og 10 minutter, og er en spændende tur i Stockholms indre skærgård, hvor båden anløber en håndfuld anløbsbroer for at sætte pendlere af og på – inden den ankommer til Stockholm Centrum, først til Slussen, og efterfølgende til Strømkaien, lige ved Gamla Stan.

Dagens program stod først på slentretur i Gamla Stan, der jo er fantastisk, med de smalle gyder og små pladser. Omkring kongeslottet, ud på Riddarholmen med det flotte kik til Stadshuset, Stortorget med den grimme historie (Stockholms Blodbad) – og besøg i mange små kunstnerbutikker og atelierer i sidegaderne.

Kongeslottet – ankomst til Strømkaien

Stemningsfuldt i Gamla Stan

Stockholms Stadshus – set fra Riddarholmen

Slentreturen sluttede ved Slussen, hvor bådene til Djurgården afgår.

Vi tog færgen – 44 kr pr. person – og turen tog vel omkring 10 minutter.

Djurgården er en blanding af lidt af hvert. Der er Skansen, som er en art Frilandsmuseum. Der er Gröna Lund som er lidt ala Bakken i København, og så er der en lang række museer, bl.a. det helt nye ABBA museum – som vi dog sprang over i denne omgang.

Vores mål var WASA museet.

Jeg er jo så gammel så jeg kan huske TV transmissionen fra da WASA blev hævet i 1961, og at jeg var på "museet" med mine forældre nogle få år efter, hvor man nærmest gik i en tåge af forskellige kemikalier som træværket blev behandlet med for ikke at tørre ud. Så jeg var spændt på at se det nu mange år senere.

Og det er en STOR oplevelse – er man bare det aller-mindste interesseret i skibshistorie må man ikke spare de 130 kr pr. pers. i entre

Fra Wasa museet gik vi "tilbage" til centrum langs Strandvägen, med de store statelige beboelses- ejendomme på højre side, og husbåde, turbåde og lignende på venstre side, og med et antal fancy cafeer på selve kajen.

Et slag op i Östermalm, bl. a. til Östermalm Torg som er en "hal" med et antal "salgsboder" hvor der tilbydes det ypperste indenfor fødevarer, såvel svenskproduceret, som alskens lækkerier fra verden udenfor – og med et antal restauranter/Cafeer hvor man kan smage på mange af delikatesserne.

Videre til fods til Norrmalm – Sergels Torg og så var fødderne ved at være ømme, så vi satte kursen tilbage til Strømkajen, og tog båden tilbage til Vaxholm.

Strandvägen - Stockholm

Min salig far spillede på harmonika – jeg tror han kunne samtlige Evert Taubes og Bellman's svenske viser og ballader som han underholdt med ved enhver given lejlighed.

Følgelig har området ROSLAGEN lidt nord for Stockholm altid stået i et helt specielt lys for mig, idet rigtig mange af Taube's viser 'foregår' i Roslagen.

Så tirsdag morgen kørte vi nordover uden noget egentligt mål, andet end at vi skulle opleve Roslagen.

Vi kørte via Åkersberga til Norrtälje, med en afstikker ud til kysten ved Furusund, hvor alle de store færger til og fra Finland kommer MEGET tæt på land.

Fra Norrtälje ad helt små kystnære veje videre nordover til den lille by Älmsta, hvor jeg havde læst at der skulle være et interessant søfartsmuseum. Det var der også. Et lille 'sødt' museum, der fortalte om Roslagens stolte søfartstraditioner, der vel egentlig bedst kan sammenlignes med Marstal her i landet, det vil sige et geografisk meget lille område der har været dominerende indenfor søfart tilbage i sejskibstiden.

Så var dagen ved at være gået, og vi vendte igen bilen mod Mista Camping, efter en dag i Roslagen. Det var ikke lige det jeg/vi havde forventet, Roslagen er bare RIGTIG meget skov, helt ud til kysterne, og jeg/vi har måske lidt svært ved at se den særlige forherligelse af området, men det kan jo have været helt anderledes på Evert Taube's tid !

Furusund

Egentlig havde vi planlagt at blive på Mista Camping til torsdag d. 19/7 – og så køre til Dalarna for at opleve Midsommerfejringen (fredag aften).

Men på vej hjem fra Roslagen købte vi en avis, hvor der blev advaret KRAFTIGT mod trafikken om torsdagen, især trafikken på vejene mod Dalarna – da midsommerfejring i Dalarna er noget lignende juleaften herhjemme dvs. hvor folk mødes fra nær og fjern, og ofte anvender dagen før midsommerraften (altså torsdag) til transporten dertil.

Så vi ændrede planer, og forlod Mista Camping onsdag formiddag, tog hovedvejen til Enköping, og herfra vej 70 via Avesta, Borlänge, Leksand og Rättvik til Mora, hvor vi fandt den lille vej nordpå langs Orsasjön til Våmhus Camping (Våmåbadets Camping) – hvor vi havde bestilt plads, hvilket gode venner havde forklaret var STRENGT nødvendigt til midsommer !

Det var ren nostalgi, vi havde været på Våmhus Camping med vores telt tilbage i 1987, altså for 27 år siden, og pladsen lignede sig selv.

De sanitære faciliteter var selvsagt kraftigt opdaterede, men ellers ligger pladsen stadig meget smukt ned til Orsasjön, og er en lille familiedrevet hyggelig og rolig plads.

Er man til små pladser uden mange faciliteter, og uden store 'børneområder' – så kan vi kraftigt anbefale Våmhus Camping. Der er hvad der skal være, pænt og rent, en lille 'nødkiosk', og et meget venligt og imødekommende ejerpar, der har haft pladsen siden 1990.

Våmhus Camping

Torsdag kørte vi til Falun.

Første stop var i Sundborn lidt uden for byen, ved Carl Larsson gården.

Alle kender vel Carl Larssons akvareller af typisk svenske interiør og haver mm.

Besøget på museet giver et langt mere nuanceret indtryk af kunstnerparret Larsson, men indeholder naturligvis også de interiør'er man kender.

Entre 160,- kr pr. pers. inkluderer en 45 minutters guidet rundvisning.

Så ind til selve Falun – først til Grubeområdet hvor der tilbydes et væld af aktiviteter, herunder ture ned i gruberne, grubemuseum og meget mere.

Vi er ikke så meget for 'underjordiske' seværdigheder så vi nøjedes med at se den sammenstyrtede grube ovenfra (entre 20,- pr.pers).

Herefter kørte vi til centrum og gik lidt rundt i byen, men vejret var lidt grumset, så vi besluttede snart at køre hjemover, dog via Leksand hvor vi lige skulle besøge fabriksudsalget hos Leksand Knækbrød.

Carl Larsson gården

Som nævnt tidligere er Midsommerfejringen noget særligt i Sverige/Dalarna.

Midsommaraften holdes altid den fredag der ligger nærmest d. 21/6, i år altså fredag d. 20/6.

Dette skyldes at aftenen, i hvert fald blandt yngre mennesker, ofte indebærer indtagelsen af rigelige mængder alkohol, der gør den efterfølgende dag – selve Midsommerdagen, til mindre velegnet som arbejdsdag.

Midsommaraftendagen, altså fredag, lukker mange butikker kl. 12.00, og næsten alt har HELT lukket på Midsommerdagen – lørdag.

Vi havde hjemmefra studeret hjemmesiden siljan.se, hvor alle Midsommerarrangementer i området var listet op – og der var MANGE !

Vi valgte at opleve Midsommerfejringen i Vattnäs lidt nord for Mora fredag eftermiddag, og 'hjemme' i Våmhus Gammelgård om lørdagen kl. 13.00.

Så fredag morgen kørte vi kort til Orsa og fik handlet lidt ind, og så til Vattnäs over middag.

På byens 'Majstangsplads' lå stangen klar til pyntning, opstillet stolerækker til publikum, og der blev solgt kaffe og kage, samt Vattnäs heste.

Det kræver lidt forklaring: Alle kender Dalarhestene – de snittede træheste i forskellige størrelser, oftest i rødt med bemalinger.

Da vi sidst var i Dalarna, for over 25 år siden foregik

al Dalarhest 'produktion' i Nusenäs, hvor Nils Ohlsson Hemslojd var Dalarhest producent par excellence.

Men – i gammel tid - havde hver enkelt landsby omkring Siljan sin/sine Dalarheste hver med sit særpræg.

Det virker nu som om mange af disse småbyer er ved at genopfinde denne tradition, og i f.eks. Vattnäs, Färnäs, Rättvik m.fl. er der nu lokal produktion af heste, ofte som i Vattnäs hvor det er en beboerforening der samles hver tirsdag aften vinteren igennem, hvor mændene snitter hestene, og kvinderne maler dem.

På et givent tidspunkt ankommer processionen, anført af spillemænd, med folkedragtklædte kvinder og børn, bærende på de guirlander og kranse der skal dekorere Majstangen.

Majstangen rejses i Vattnäs

Salg af Vattnäs heste

Processionen med guirlanderne ankommer

Når stangen er rejst, holdes der et par taler af de lokale honoratiores, nationalsangen afsynges, og så danser børnene omkring stangen og synger "Så går vi rundt om en enebærbusk" og andre lignende børnesange.

Alt sammen MEGET hyggeligt og stemningsfuldt.

Hele arrangementet var slut ved 19,00 tiden

Som nævnt er der MANGE midsommerarrangementer omkring Siljan søen, de fleste naturligvis midsommer-aften fredag, men også en del på midsommerdagen lørdag.

Så lørdag kørte vi de få kilometer op til Våmhus Gammelgård, for at opleve det hele en gang til.

I bund og grund samme sag som gårdsdagen i Vattnäs, men med mere folkedans, af såvel børn som voksne. Alt til lyden af typisk svensk Spelmannsmusik.

Majstangen pyntes i Våmhus

Først dansede børnene folkedans.....

og bagefter var det de voksnes tur

Så bliver det ikke så meget mere svensk....

Majstangs dekorationerne i Våmhus

Søndag blev en 'dasedag' – mest på campingpladsen med en god bog i det noget blandede vejr, selv om det henunder aften klarede noget op.

Mandag gik turen så til Rättvik, først til den laange anløbsbro (628 m) – som oprindeligt byggedes i 1895, men forfaldt, og nu er blevet 'storrenoveret', og genindviet i 1992.

Långbryggen i Rättvik

Lidt rundt i byen og se på 'Hemsløjd' butikker, og så ud til keramikværkstedet Nittsjö, der ligger nogle få kilometer udenfor Rättvik. Hvis man interesserer sig lidt for keramik, kan man meget let komme til at "købe sig fattig" i flotte svenske keramikskåle og -fade.

Nittsjö Keramik

Egentlig havde vi planlagt at skulle afgå fra Siljan området onsdag morgen tidligt – og nå kl. 16.00 færgen samme dag fra Gøteborg til Frederikshavn.

Men da vi bestilte færebilletter gennem DCU, var den afgang udsolgt – og vi fik i stedet plads på kl. 12.00 om torsdagen. Det betød naturligvis at vi måtte have en overnatning på vej nedover, og gerne tæt på Gøteborg, så vi ikke havde så mange kilometer torsdag formiddag.

Vi bestemte os for Trollhättan, hvorfra der er ca. 80 km til Gøteborg.

Da vi fik læst lidt om Trollhättan besluttede vi at tage ikke bare en, men to overnatninger, for at have god tid til sluserne, og ikke mindst SAAB museet.

Så vi afgik fra Våmhus Camping først på tirsdag formiddagen, og ankom til Trollhättan midt på eftermiddagen. Først besøgte vi Trollhättan Camping, der ligger 'midt i byen' – men det var ikke liige os, så vi fortsatte ca. 5 km syd for byen til Stenröset Camping, som vi kraftigt kan anbefale. En fin plan plads, med absolut nydelige sanitære forhold, venligt og imødekommende personale, og meget fornuftige priser. Her kommer vi igen !

Sluserne i Trollhättan er altid interessante at se, hvor skibe/både på få minutter løftes hhv. sænkes 6 m på vejen fra Gøta Elv op til Väneren eller omvendt.

Og så til feriens sidste planlagte seværdighed - SAAB museet.

I 'disse tider' – hvor Volvo og vel også Jaguar er blevet solgt til Kineserne, Chrysler/Jeep er blevet solgt til Italienerne, og hvad man ellers hører af 'ulykker' – er SAAB's problemer ikke mindre.

I skrivende stund ligger produktionen i Trollhättan stille, men man håber at komme i gang senere i år !!

I den sammenhæng var det en oplevelse at se det flotte SAAB museum, med et utal af SAAB modeller, både rallybilerne fra tiden med Erik "Carlsson på taket" – der i 60'erne bl.a. vandt Rally Monte Carlo, over de første SAAB 99'ere med Turbo motorer der dengang var HELT nyt, og frem til de allersenest producerede modeller. Det hele præsenteret i et 'set-up' med gode forklaringer ved alle køretøjerne.

Og så 'hjem' til Stenröset Campingpladsen for at nyde den sidste ferie eftermiddag/-aften.

Torsdag formiddag afgang ved 09.00 tiden – med ankomst til Stena terminalen i Gøteborg i god tid til færgeafgang.

En herlig ferie i generelt godt vejr.

Afsluttende lidt FACTS:

Som nævnt indledningsvis var det vores første tur med campingvogn.

BILEN:

Ford Focus St.Car 1,6 TDCI – 90 HK – kørt knap 90.000 km ved feriens start
Størst tilladte anhängervægt med bremses: 1200 kg.

CAMPINGVOGNEN:

Fendt Bianco 390 FH – 2012
Tilladt totalvægt 1300 kg.

Som beskrevet tidligere havde vi altså ikke læsset campingvognen helt pga. bilens max. tilladte træk.

Fra Stena terminalen i Gøteborg d. 14/6 – til Stena terminalen d. 26/6 – havde vi kørt: 2.356 km

Heraf de 1.407 med campingvogn

Med campingvognen havde vi et forbrugsgennemsnit på ca, 9,5 km/l

Uden campingvognen kørte vi godt 19 km/l

Turens totale gennemsnitlige brændstofforbrug lå på 12,5 km/l.

Hele turen kørte vi 100% efter hastighedsreglerne.

Tak for interessen.

Lene & Erik